

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	600 K
Félévre	340 K
Negyedévre	170 K
Egy hónapra	60 K

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részvénytársaság

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgönyeim: Független Ujság Debreczen

A lakásbizottság első ülése

Budapest, július 10. Ma délután tartotta első ülését a lakásrendelet és a drágaság kérdésének megvitatására kiküldött 33 tagu parlamenti bizottság. Elnökké Heinrich Ferencet választották meg az értekezleten. Az első felszólaló Rassay Károly kívánatosnak tartja, hogy a bizottság körvonalazza feladatát. Véleménye szerint a bizottságnak elsősorban a lakásrendelet tárgyalására kell foglania. Mindenekelőtt meg kell állapítani azt, hogy a bizottság tárgyalhat egy már kiadott rendeletet. A tárgyalások hevéigézéséig fel kellene függeszteni a rendeletet.

Vass József népielőli miniszter kijelenti, hogy a bizottság feladata a nemzetgyűlés által eléje adott kérdések, ezáltal a lakásrendelet tárgyalása. Vázsonyi Vilmos megnyugtatót kér, hogy a rendeletet nem halítják végre, míg a bizottság letárgyalását el nem végezte. Kijelenti, hogy miután a lakáskérdés gazdasági kérdés, nem szabad a bizottságban politikai szempontokat érvényesíteni.

Vass József nem járulhat hozzá Vázsonyi indítványához. Augusztus elsején házbérmegved van a rendeletnek augusztus 1. előtt kell életbelénnie. A késésért nem vállalhatja a felelősséget. Ha a rendelet csak a novemberi házbérmegvedkor lép életbe, akkor a lakásváltoztatás nyomorúságaihoz a tél súlyos viszonyai is hozzájárulnak, mert ez esetben a felmondások novemberben és a lakásváltoztatások februárban történnek. Nem járulhat hozzá a rendelet felfüggesztéséhez sem, módosításokra azonban hajlandó.

Apponyi Albert az iránt érdeklődik, hogy végre fogja-e hajtani a kormány az esetleges módosításokat a már érvényben lévő rendeleten.

Farkas Imre azt fejegeti, hogy a lakásrendelet újabb tápot ad a drágaság fokozódásához.

Rakovszky István annak a véleményének ad kifejezést, hogy a rendeletet csak felfüggesztése után lehet tárgyalás alá venni, különben a legnagyobb zűrzavar keletkezhetik.

Apponyi újból kéri a minisztert, hogy a rendeletet a bizottság tárgyalásainak befejezéséig függesztesse föl.

Vass József kijelenti, hogy ő is tisztában van a nehézségekkel, de nem látja semmi okát a rendelet felfüggesztésének. Az ügyis-

csak július 15-én lép életbe addig a tárgyalásokat be lehet fejezni. Kívánatosnak tartja, hogy fogjanak hozzá a tárgyaláshoz.

Ezután a bizottság Rakovszky István indítványát fogadta el, a mely szerint a rendeletet a 49-ik szakasznál kezdtek tárgyalni, a mely a lakbérek megszábasáról intézkedik.

Vass József ismerteti a szakaszt. Egyrészt tekintetbe kellett venni a lakók teherbírását, másrészt nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a házak nagyrésze tatarozásra szorul. Egy házra ma sokkal kevesebb lakó esik, mint a háboru előtt. A háboru, forradalmak, komün következtében nagy eltolódások állottak be. Bebizonyítható, hogy a kereskedők az új házbéremelést már rég áthárították a közönségre. Az 1920-as lakbérrekhöz viszonyítva legfeljebb három-négy-ötszörös emelésről van szó.

Vázsonyi elének tart egy 100 százalékos emelést. Javasolja, hogy a házbéremelést maximális alapon egy bizonyos skála szerint állapítsák meg.

Rassay elfogadja Vázsonyi indítványát és indítványozza, hogy a béremelést most ne hajtásák végre, a házak tatarozásáról pedig egy gondoskodjanak, hogy bizottságok állapítsák meg, szűk séges-e a tatarozás a tatarozás költségeit számítsa be az állam a vagyonválságba.

Több felszólalás után a bizottság úgy határozott, hogy az indítvány fölött a szavazást a bizottság holnap ülésein eldönti.

A fővárosi kereskedők a rendelet ellen

Budapest, július 10. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete hétfőn este a Sas Kör nagy termében ülést tartott, amelyen a lakásrendeletet tárgyalta és azt határozta, hogy felkéri a kormányt a lakásrendelet életbeléptetésének felfüggesztésére. Amennyiben a kormány mégis szükségessé tartaná a lakbérrek kérdésének sürgős szabályozását, teriessen törvénytervezetet a nemzetgyűlés elé, hogy az érdekelt képviselők is hozzászólhassanak ahhoz.

A Keresztény Iparosok Országos Szövetsége is egyhangúlag határozta el, hogy a lakásrendeletnek sürgős revízióját kéri.

Ítélet az orgoványi pörben

Felmentés a gyilkosság vádja alól — Rablásért hét évig terjedő börtön

Budapest, július 10. A Margit-köruti katonai törvényszék hallatlanul zsufolt főtárgyalási termében ma délelőtt 10 órakor hirdette ki a haditörvényszék az orgoványi rablógyilkosok büntérében hozott ítéletet. Miután Ziegler ezredes elnök megnyitotta a tárgyalást, Györfi örnagy tárgyalásvezető kezdett bele az ítélet kihirdetésébe.

Az ítélet

— A magyar állam nevében a haditörvényszék büntésnek mondja ki Zbona János elsőrendű, Danics Mihály másodrendű, Juhász Sándor harmadrendű, Csabai Tóth Gyula negyedrendű vádlottakat tettestársi minőségben elkövetett rablás büntetésében, amelyet 1919 november 17-ének éjjelén együtt és közösen követtek el azzal, hogy Pánczél Zoltán, Schmidt Árpád és Beck Sándor izsáki kereskedőket, részben bántalmazás és fenyegetés, részben rájuk irányított fegyverekkel kirabolták.

Büntésnek mondja ki a haditörvényszék Cs. Tóth Ambrus és Cs. Tóth Imre ötöd- és hatodrendű vádlottakat rablásban való bűnrészeség büntetésében, amennyiben az elrabolt ingóságok szétosztásában résztvettek és abból nyereséget húztak. Ezenkívül büntésnek mondja ki a katonai törvényszék Cs. Tóth Ambrus és Cs. Tóth Imre ötöd- és hatodrendű vádlottakat lopás büntete tekintetében, amit azáltal követtek el, hogy a már kivégzettek jegygyűrűit saját részükre elvitték, ezért Zbona János elsőrendű, Danics Mihály másodrendű, Juhász Sándor harmadrendű, Csabai Tóth Gyula negyedrendű vádlottakat arra ítéli, hogy először Zbona, Danics, Juhász és Cs. Tóth Gyula összes háborus és katonai kitiintetéseiktől megfosztassanak, Zbona csendőrmesteri rangjától, Danics pedig tisztelvényesi rendjétől fosztassák meg, elhittessenek az újból való előléptetéstől, Zbona elbocsátatik a magyar királyi csendőrség kötelékéből, Zbona János és Juhász István vizsgálati fogságából 5-5 hónap beszámításával Zbona János elsőrendű vádlottat hét évi, Danics Mihály másodrendű vádlottat hat évi, Juhász István harmadrendű vádlottat öt évi, Csabai Tóth Gyula negyedrendű vádlottat 2 évi súlyos börtönbüntetésre ítéli.

havonként egy-egy napi szigorított kenyéren és vizen töltött böjttel és kemény fekhellyel, ezenkívül a büntetési éveik első, negyedik és nyolcadik hónapjaiban magánfogság szigorításával, Csabai Tóth Imre három-három hónap beszámításával három-három évi súlyos börtönbüntetésre ítéltettek, havonként egy napi szigorított, kenyéren és vizen töltött böjttel és kemény fekhellyel és büntetési éveik első, negyedik és nyolcadik hónapjában magánfogsággal sulvosbitva.

Az első-, másod-, harmad-, negyed-, ötöd- és hatodrendű vádlottakat a katonai büntető-törvénykönyv 413. paragrafusában meghatározott gyilkosság büntetésének vádja alól a katonai büntető-törvényszék felmentti, mivel olyan tévedés tört közbe, amely a büntetést voltának felismerését lehetetlenné tette, másrészt, mivel legyőzhetetlen lelki kényszer hatása alatt követtek el a gyilkosságokat.

Az indoklás

részletesen elmondja a már ismerteket, amely szerint Zbona Constantinescu román főhadnagytól arról értesült, hogy Pánczél Schmidt és Beck izsáki kereskedők másfélmillió koronát ajánlottak fel a románoknak a megszállás meghosszabbítására. Amikor ezt jelentették a különmeny parancsnokának, Héjjas Iván volt tartalékos főhadnagynak, az azt az utasítást adta neki, hogy Becket, Pánczél és Schmidtet fogják meg és végezzék ki.

A vádirat gyilkossággal vádolta meg Zbonát, Danicsot, Juhászt és Csabai Tóth pótcsendőröket, akik együttesen végezték ki a tolvajosi erdőben a három áldozatot. Tóth Ambrus és Tóth Imrét büntársi minőségben vádolja meg a katonai ügyész. Valamennyi vádlottnál megállapítja, hogy engedelmességből követtek el a gyilkosságot.

Héjjas Iván volt tartalékos főhadnagy, előjárójuk parancsára ugyanis mint felbuitottak követtek el a büntetést. A szolgálati szabályzat rendelkezése értelmében,

meg kellett volna tagadniok a parancsot,

mert az nyilvánvalóan felbuitás volt törvénybe ütköző cselekedet elkövetésére.

ÖRT
... és legol-hegeszt
László
... és műhelye
... 86. sz.
... 1. sz.
... marázó és tengelyek jótállással.

... élném
... levő 2 szo-
... at bárhol 3
... net külsőség-
... a kiadóban.

Antal
... utca 9.
... os festett
... utór eladó.

... ztályokat
... itó és magán-
... a, német és
... elvet felelős-
... tanítónő. —
... herceg-utca

... amos
... ket legol-
... szít Welsz
... lési vállalat.
... Telefon 1292

... hmári
... mindentéle
... nkákra olcsó
... szolgá. RA-

... k Béla
... s díszítő el-
... den e szak-
... munkát —
... mellett. RA-
... 1.

ZI
... ban a
... lapok
... ékban

... ázával szembe.

Yula
... dájja
... az alatt

... zép külföldi
... könyv nálam
... kinthető és
... rendelhető —
... en és vidékre.

ADOLF
... erfia-u. 64.

... yelmébe!
IN

i gyár
... ári lerakata
... BEN 6
... telefon 398.
... (ovotta), író-
... óoldat, poli-
... pőféhéritő,
... észlenta stb.
... zési forrása.

A hadjtörvényszék véleménye szerint azonban 1919 össze, amikor a vörös uralom még kísérte, kétszeres hadiállapotnak nevezhető. Zbonának és Danicsnak kellett ez alkalommal engedelmessé válni, mert felebbvaló parancsának megtagadása esetén a felkoncolás veszélyének tették ki magukat.

Tekintve azt, hogy csak elemi iskolai végzettséggel bírtak és ennek megfelelően értelmi színvonaluk és itélőkéességük nem volt magas, a kiadott parancs bírálataba és a parancs következményeinek mérlegelésébe nem bocsáthoztak. Ha tudatában voltak annak, hogy büntetést követnek el, úgy lelki kényszer hatása alatt cselekedtek, mert agyonlövéstől is tarthatnak. A hadjtörvényszék jogi álláspontja az, hogy nem spontán akaratból hanem külső kényszer hatása alatt cselekedtek s így a törvény szék erkölcsileg és jogilag felelős akaratot tetükben nem lát.

Beigazolást nyert, hogy Héjjas Ivan volt tartalékos főhadnagy önzellenül és fanatikusan működött és ezért közkegyelemben is részesült, ezért tehát nem lehet gyilkossággal vádolni azokat, akik parancsát teljesítették.

rablás büntetéseinek

taglalására. A cselekmény speciális háttérét figyelembe véve, az elűt és kínó a rablás keretéből. Nem cél volt a rablás, hanem a parancs teljesítéséből előállott alkalom. A rablás elmarad, ha a parancs kiadása nem következett volna be.

Beigazolást nyert az a tény, hogy a vádlottak többet tettek mint a parancsot teljesítették, mert kitiint, hogy Héjjas Iván ismételt halálbüntetés terhe alatt megtiltotta az erőszakos uton való rekvirozást és a polgárok vagyonának elvételét.

Figyelembe vette azonban a hadjtörvényszék azt a tényt, hogy a vádlottak éveken keresztül katonák voltak, a katonaságot pedig mindig keményen arra nevelték, hogy aki sajnálja az elenséget, az jó katona nem lehet.

Beigazolást nyert a főtárgyalás folyamán, hogy pozitív perrend szerinti bizonyítékot nem találtak sem Pánczél, sem Beck, sem Schmidt ellen, hogy a románokat másfél millió koronával megvesztegették volna és nem találtak bizonyítékot a védelem által bizonyítani kívánt ama körülményre, hogy az áldozatok közül esetleg valaki Dunapatajon békés polgárokat akasztott volna.

Ezután a tárgyalásvezető egyenként felszólította a vádlottakat, hogy megnyugszanak-e az ítéletben vagy sem és közölte velük, hogy háromnapig gondolkozási idejük van, amely alatt védőjükkel tárgyalhatnak erről.

Schmitz Rezső ügyész a katonai büntetőtörvénykönyv 343. §-a értelmében semmisségi panaszt jelent be.

A védők egyértelműleg kijelentik, hogy esetleg semmisségi panaszukat vagy felebbezésüket írásban fogják bejelenteni.

Fehér szegfü

Amikor a bíróság kivonult a teremből, a hallgatóság hangosan megélté. Egy csoport fiatalember fehér szegfüket szórt

az elítéltekre, akiket a szó szoros értelmében virágesővel borítottak el.

A tárgyalásvezető ezért a tün-

etésért megintette a közönséget és figyelmeztette, hogy a tetszés vagy nem tetszés nyilvánítása tilos.

Rainprecht és Viczián az indeminációs vitában

Budapest, július 10. Gaál Gaszton elnök 11 órakor nyitja meg a nemzetgyűlés mai ülését. Az indeminációs vitában Perlaki György kormánypárti képviselő a drágaság kérdéséről beszél. A pénzügyi egyensúly érdekében követeli a közigazgatás egyszerűsítését. A törvényjavaslatot elfogadja.

Rainprecht a kurzus ellen

Rainprecht Antal: A kormány nem a konzervativizmus, hanem a reakció felé halad, pedig radikálizmus és szocializmus felé hajló demokrácia uralkodik az egész világon.

Bethlen István: Menjén Jászi Oszkárhoz!

Rainprecht Antal: A választási visszaélések erős kritikája után ráter a pápi hitbizományok kérdésére. Ezt a kérdést úgy kell megoldani, hogy a hitbizományok ne csak a papok érdekeit szolgálják, hanem kapcsolatba kerüljenek a való élettel. A hit nem cél, csak eszköz, mely tisztult irányba vezet a gondolkozást.

Ernszt Sándor: Bolondok háza kell Magyarországon! (Nagy zaj és ellentmondások a baloldalon.)

Rainprecht Antal: Elismerem, hogy a hit szükséges és nemes eszköz.

Horváth Zoltán: A hit gyűlölet, ahogy azt Wolf hirdeti

Rainprecht Antal: A konzervatív világfelfogás megköveteli, hogy a hitélet a való élettel kapcsolatba kerüljön. Beszél ezután a pénzügyi helyzetéről s kifejti, hogy a külföldi tőke megszerzésére elkerülhetetlenül szükség van. A világ gazdasági életének vezetői szabadkőművesek, ugyancsak azok a külföldi trösztök, pénzcsoporthoz vezetői is. Végzetes hiba a szabadkőműveseket világösszeköttetései feltételében megakadályozni, ellenkezőleg arra kellene kötelezni őket, hogy összeköttetéseiket Magyarországra juttassák. Ezután a köztársaságról beszél. Végzetes hiba, hogy örökösön a Károlyi-féle köztársaságot hozzák fel mumusként és nem az ideális svájci köztársaságot állítják oda példának. Ő elítéli a proletárdiktatúrát, az örültek uralmát, mely épügy szegény volt egyetemes önző érdekeivel, mint az, amelyet egyesek a kereszténység cégére alatt becstelen céljaikért folytattak. Kárhoztatja, hogy miért nem szabad a köztársaság mellett nyílt és becsületes propagandát folytatni. Beszédét azzal végzi, hogy nem kívánja, hogy Magyarországon liberális politikát folytassanak. Csináljanak becsületes konzervatív politikát, de értsék meg a mai kor szellemét. Bizalmatlan a kormány iránt, a javaslatot nem fogadja el.

Viczián István

a következő szónok. Örökös közbeszólásokkal zavarják. Beszél a földmunkások helyzetéről. A közbiztonsági szervekről.

A közbiztonsági szerveket jobban ki kell építeni.

Felkiáltások: A Sörház utcát kell kiépíteni!

Klárk Ferenc: Korbácsot akar adni a csendőröknek!

Viczián István: A földműves osztály azt akarja...

Esztergyó János: Kényeret és szalonát akar!

Viczián István: A földmunkások keresete ma aránytalanul kevesebb, mint azelőtt volt. Panaszt terjeszt elő egy községi előjáróságról, egy ottani földbirtokos ellen, aki kiuzsorázza az aratókat.

Felkiáltások: Hogy hívják?

Viczián István: Nem akarom megmondani.

Felkiáltások: Csak mondja meg!

Viczián István Györgyey! Reischl Richárd: Bizonyára liberális!

Bénárd Ágoston: Bizonyosan Rassay-párti!

Rassay Károly: Ne izléstelenkedjék!

Bénárd Ágoston: Rokontelek!

Rassay Károly: Orthopéd!

Viczián István ezután kifejti, hogy a pénzügyminiszter javaslatot fog betervezni a háborús szerzemények megadóztatásáról, majd a szocializmussal foglalkozik.

A szociáldemokraták folytonos közbeszólásokkal zavarják, a jobboldal is zajong, párbeszéd, felelések hangzanak el, az elnök folyton csönget, különösen a szocialista képviselőket inti csendre.

Viczián ezután a szabadkőművességről beszél, kijelenti, hogy nem lehet tünni a szabadkőműves egyesületek új életre keltését, hogy tovább folytassák destruktív működésüket. A szabadkőművesség végcélja a kozmopolitizmus, ateizmus és a kommunizmus.

Az emigráltakkal foglalkozik, bemutat néhány izgatató röpiratot Egy bécsi lap egy képet közölt, amely nem ártja az államfő személyét bemocskolni. A kép egy holtakkal, csontvázakkal borított mezőt ábrázol, a melyen egy lovas halad keresztül és lekop a holtakra. A kép aláírása: Horthy Siofokon leköpi a holttesteket.

Szabó József (budapesti): Kár ennek a lapnak reklámot csinálni!

Viczián István: Itt a Garani lapja, a Jövő...

Egy hang a baloldalon: Gazdátlan jószág!

Viczián István: Beszédét azzal fejezi be, hogy mint jogász a törvények alapján áll, de többre becsüli azt a kormányt, amely a kivételes hatalmat fenntartja és ezzel megmenti az országot, mint azt a kormányt, amely a törvényeket megtartja, de tönkreteszi az országot. Az indeminációt elfogadja.

Ülés vége egynegyed 4 órakor.

Ostenburgot szabadlőbra helyezték

Ostenburg Gyulát, akit mint ismeretes az októberi királypuccsból kifolyólag letartóztatnak csüörtökön délbén a hantvédőparancsnokság szabadlőbra helyezte. Ostenburg mellől most, aki a János-szanatórium-ban tartózkodik, a kirendelt dektektiveket és katonai őrt is eltávolították.

Kiküno férfi fehérneműek Frank Edénél

Mi van

a százezer koronával

Ma délelőtt megjelent a debreczeni államrendőrség panaszfelvételi osztályán egy magát Nagy Ferencnek nevező kisvárdai vasuti főkocsifékező és előadta, hogy a napokban egy lakásátadásból keresett 100.000 koronát, amit átadott egy Kovács Róza nevű kisvárdai leánynak, hogy vigye el Hajdúnánáson lakó testvérehez, Széki Józsefnéhez. A leány Nagy előadása szerint fel is tilt a vonatra, ahol azonban Kisvárdai és Debreczen között a 100.000 koronás küldemény eltűnt a zsebéből.

A panaszt Jeles Béla detektív vette fel, akinek gyanusnak tűnt fel az állítólagos Nagy Ferenc viselkedése, igazolásra szólította fel. A gyanus alak mutatott is egy Nagy Ferenc névre szóló igazolványt, majd arra hivatkozva, hogy rosszul érzi magát, kiment a folyosóra és onnan megszökött.

A rendőrség most azon fáradozik, hogy kézrekerítse a gyanus panasztevőt, mert valószínűnek látszik az a feltevés, hogy az állítólagos Nagy Ferenc egy debreczeni korcsmában elverte a pénzt, amely nem volt a sajátja és most hamis feljelentéssel próbál a büntetés alól kibujni.

Lüster és férfi-ruha vásznak

Feldheim Dezsőnél, Piac-utca 67. szám alatt.

Ha pénzt akar megtakarítani,

olvassa el az **APOLLÓ divatáruház**

Debreczen, Piac-u. 67.

(Miklós-utca sarok.) legújabb

árjegyzékét:

Rumburgi vászon	méterenként K. 150-től feljebb
120 cm. széles grenadin	250.-
80 " " " " " "	300.-
80 " " " " " "	180.-
80 " " " " " "	150.-
Szintartó karlon és zefir	480.-
120 cm. széles gabardin szövet	750.-
140 " " " " " "	700.-
130-140 cm. széles női akót szövet	600.-

Divatszalmak minden színben, harisnyák, férfi és női fehérneműk, úrdőruháik, gyermek-zoknik, szabókezek és piperc cikkek nagy választékban.

Legszebb

KALAPOK

megérkeztek

Herman és Friedman

PIAC-UTCA 10. SZ. Bikaival szemben.

rgot helyezték

lát, akit mint öbéri király- letartóztatásban a hang- szabadrábra burg mellől szanatórium- kirendelt de- mai őrt is eltá-

i fehér- nk Edéné!

an coronával

egjelent a deb- lőrség panasz- n egy magát k nevező kis- cocsifékező és napokban egy eresett 100,000 adott egy Ko- kisvárdai le- gye el Hajdu- tvéréhez. Szé- A leány Nagy fel is fült a vo- ban Kisvárdá szőtt a 100,000 ény elűnt a

es Béla detek- nek gyanusnak agos Nagy Fe- igazolásra szó nus alak muta- Ferenc névre t, majd arra y rosszul éri y folyosóra és ott.

most azon fára- kerítse a gya- t, mert valószí- az a feltevés. agos Nagy Fe- czeni koresmá- nzt, amely nem most hamis fel- il a büntetés

és férfi- rásznak

Dezsőnél,

szám alatt.

zt akar arítani,

a el az ivatáruhá

Piac-u. 67.

rok.) legújabb

székét:

toronként K. 150-161 fejjeb
 . . . 250 . . .
 . . . 300 . . .
 . . . 180 . . .
 . . . 160 . . .
 szővet . . . 480 . . .
 . . . 750 . . .
 . . . 700 . . .
 kól szövet . . . 600 . . .

den színben, haris- ehérműek, úrdó- kntk, szabóké, jékek nagy választékban.

LAPOK

retek

s Friedman

UTCA 10. SZ.

val szemben.

Internálás a vörös szegfűcsokoréri

Megírta a *Debreczeni Független Ujság*, hogy a debreceni rendőrség kinyomozta a vörös szegfű csokrok „tettesét” Müller Antal debreceni szabómester személyében.

Dr. Papp Lajos rendőrfogalmazó délelőtt végezte be Müller kihallgatását. Müller nem tagadta azt, hogy a csokrokat ő maga rendelte, de a vagonjárási és dohánygyári munkásokkal egyetértőleg.

Kihallgatása után közölték vele a végzést, mely szerint őri- zetbe veszik és internálását javasolják.

Mint a rendőrségen veüink közölték, eljárás indult meg azok ellen is, akik e csokorküldés tulajdonképeni értelmi szerzői voltak s azok ellen is, akik a Nizzai virákereskedés kirkatában közszemlére tették a csokrokat. Ezeket mind *rendőri felügyelet alá helyezik* és időközönként jelentkezniök kell a rendőrségen.

Sztrajkok

Hirt adtunk már arról, hogy a *Mezőgazdasági Gépgyar* sztrajkos munkásai péntek esti gyűlésükön elhatározták, hogy ma reggel munkába állanak. Szombaton a keső esti órákban azonban újabb fordulatot velt a bérmozgalom ügye. Az történt ugyanis, hogy a gyár munkasága egy újabb ízesen megváltoztatta előbbi sztrájbeszűntető határozatát és úgy döntöttek, hogy nem veszik fel a munkát, míg az igazgatóság a munkaság követeléseit nem teljesíti. Így kívánják, hogy a gyár vegye vissza a nemrégiben elbocsajtott 12 szakmunkást, akiknek a helyére azóta az igazgatóság nyugalmazott mozdonyvezetőket állított be.

Megkérdeztük a Mezőgazdasági Gépgyar igazgatóságát, hogy mi az álláspontja az új helyzettel szemben.

— A munkásság — mondták — nem akarja, hogy *tulságosan atacsony berek mellett dolgozzanak*, ami nekünk sem érdekünk, azonban a gyár álláspontja az, hogy *hatalmi kérdésekben nem ad koncessziót* a munkásoknak. A szabályzat szerint a gyár mindazokat a munkásokat, akik ma reggel igazolatlanul elmaradtak, *elbocsajtottaknak tekinti*. Természetes azonban, hogy ha a napokban munkába állanak, a gyár akadály nélkül *ismét munkába állítja őket*. Jelenleg a helyzet az, hogy a gyár *üzeme áll*, a tárgyalások pedig lassan folynak.

A kefégyári munkások

akik 50 százalékos béremelési követelésekkel léptek fel és a békéltető tárgyalás előtt, meg- egyeztek munkaadóikkal békés uton. Elfogadták ugyanis a kefégyári igazgatóságok 20 százalékos bérmegajánlást ajánlatát s így a ma estére összehívott békéltető tárgyalás illuzóriussá vált.

Az ipariügysztyál értesülése szerint újabban a

téglagyári munkások között észlelhető bérmozgalom.

Az amerikai magyar zsidók Baltazár püspök mellett

A *Debreczeni Független Ujság* egyik előfizetője, *Zelikovics Sándor* ma levelet kapott Amerikába kivándorolt sógorától, aki a *Michingen* állambeli Detroitban lakik. A levélben *Morris Weiss*, volt egri lakos, megemlékezett arról a nagyarányu mozgalomról, amelyet az amerikai magyar zsidóság megindított *Baltazár püspök* méltó fogadtatására. A levél idevonatkozó része így szól:

„Julius 11-én érkezik ide Detroitba dr. *Baltazár Dezső* debreczeni városi érsek püspöke. Az itteni hitközség, vagyis a magyar zsidók nagyban készülnek

a nagy emberbarát fogadtatására. Az összes amerikai magyar zsidók mindent elkövetnek, hogy *Baltazár püspök útja úgy anyagiilag, mint erkölcsileg a leg- szebben sikerüljön*. Én is egyik tagja vagyok a *fogadó bizottságnak*”.

Ehhez a levélhez nem kell kommentár. A magyar zsidók, akiket itthon szeretnek egyesek megtagadni hazájuktól *sok ezer kilométer távolságban sem tagadják meg magyarságukat*, hanem összefognak a magyarság mellett akkor is, amikor nem is „zsidó”-érdekről, vagy célról van szó.

Bajorország elszakadása a német birodalomtól

BeBerlin július 10. A *Debreceni Független Ujság* bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A Reichstag mai ülésén dr. *Bell* képviselő a bajor állapotokról beszéltve kijelentette, hogy a bajor politikában fontos változásoknak kell történni. Kijelentette, hogy a *köztársaság védelméről* szóló törvényt végre kell a bajor kormányra hajtania, mert ellenkező esetben Bajorország beláthatatlan helyzetbe kerülne.

Ezzel szemben egy a bajor kormányhoz igen közel álló tényező egy amerikai hírtapíró előtt úgy nyilatkozott, hogy *Bajorország abban a pillanatban, amint a köztársaság védelméről* szóló törvényt törvényerőre emelkedik anélkül, hogy a bajor ellenjavaslatokat figyelembe vették, el fog szakadni a birodalomtól. A bajor tartománygyűlésről érkező minden hír azt mutatja, hogy a *monarchista pártok Bajorország elszakításán dolgoznak* s hogy erre nézve megtörtént minden előkészület.

Viszont, ha Bajorország kéreése teljesedik és a törvényjavaslat a kívánt módosításokkal megkeresztül, akkor ismét a reakció győz Németországban.

Mindennek ellenére berlini politikai körökben igen bizakodó a hangulat és nem látják úgy, hogy a bajor kormány valóban az elszakadást dolgozik. Ugy vélik, hogy — bár az elszakadás egyszer valószínűleg megtörténik — a bajor kormány ezuttal meg- hátról a következményekért járó felelősség előtt.

A többségi szocialisták a néppártiak a kormányba való bevétele ellen

Berlin, július 10. (A *Debreceni Független Ujság* bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A többségi szocialista párt helyzete meg mindig nem tisztázódott. A párt radikálisabb szárnya, amely inkább érezhet-leg tulsulyba jut, azt kívánja, hogy a független szocialistáknak a kormányba való belépését újabb tárgyalás-

sok felvételével segítsék elő. A radikális szárny abban bizik, hogy ezen az uton a két párt között megegyezést is lehet létrehozni. A többségi szocialista párt ma ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a német néppártnak a kormányba való bevétele ellen a legerélyesebben tiltakoznak. A szakszervezetek már csatlakoztak is ehhez a határozathoz s ezt a csatlakozás mindennél világosabban mutatja, hogy a párt radikális szárnya döntő tulsulyra jutott a pártban.

A márka sorsa

Páris, július 10. (A *Debreceni Független Ujság* bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Franciaországban nagy nyugtalanságot keltett a márka nagy áresésének a híre. Attól félnek, hogy a márka áresése a francia frankot is magával rántja. Ennek a félelemnek a hatása alatt Franciaország állítólag hadandóknak mutatkozik arra, hogy Németországnak a jóvátételi követelések kérésében engedelmeyket tegyen.

Berlin, július 10. Mivel a német kormány a július 15-iki jóvátételi fizetésekre haladékot kért, a deviza és értékpapírpiacon a felfelé menő irányzatban szűnet árott be, ami némi bizonytalanságot keltett, úgy, hogy az értékpapírok árfolyamai tulsyomórészben valamivel lejjebb szálltak. A spekuláció realizált, a közönség azonban, főleg az egységes áru értékek piacán továbbra is vásárolt. Az árfolyamveszteségek azonban nem jelentékenyek s a tőke nagy ellentállóképességet tanúsított. A 3 százalékos birodalmi kölcsön 20 márkára csökkent.

Vége a nyomdászsztrájkoknak

Berlin, július 10. (A *Debreceni Független Ujság* bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Ma este a nyomdászok és munkaadók között a megegyezés létrejött. Holnap ár a polgári lapok is megjelennek.

Egy pénzüintézet egy éves fejlődése.

A Belvárosi Takarékpénztár új helyiségben.

Tizenegy évvel ezelőtt kezdte meg működését szerény keretek közt a „Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár”. A gazdasági viszonyok depressziója, majd a bekövetkező világháboru ugyszólván teljesen megbénították még ezt a szerény működést is.

Egy évvel ezelőtt egyszerre hatalmas lendülettel támadt új életre a pénzüintézet. A budapesti Belvárosi Takarékpénztár bevonta szoros érdekkörébe, élére *Felbermann Zsigmond* vezérigazgató került és a budapesti nagy pénzüintézet égisze alatt és *Felbermann* vezérigazgató irányításával egy év alatt fényesen beigazolódtott, hogy a „Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár” jelentős szerve a debreczeni pénzpiacnak, mely az üzletfelek nagy táborának igényeit elégíti ki és tetterős tényezője Debreczen közgazdasági életének.

Mi sem igazolja ezt — a pénztár legutóbbi mérlege mellett — jobban, mint az a körülmény, hogy a 11 éven át a Csanak-ház emeletén, tehát bankszempontról félreeső helyen működő intézet kénytelen volt a Piac-utcai bankfront felé gravitálni, mert forgalma, üzletfeleinek száma annyira megnőtt, hogy régi, eldugott helyiségében tovább nem maradhatott.

Igy szerezte meg a mai nehé- z lakásvizonyok közepette nagy leleményességgel a Hungária-kávéház egyik felét, tehát olyan helyen jutott a lüktető életű Piac-utcai helyiségébe, a mely Debreczen gazdasági életének a szó szoros értelmében a központja. Alig néhány hét alatt lázas munkával megtörtént az átalakítás és a „Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár” már be is költözött új helyiségeibe.

Még az utolsó simitásokat végzik mindenütt az új helyiségekben, de már is megállapítható, hogy a kávéházi részből egy minden ízében modern, kényelmes és előkelő bankhelyiség lett. A modern, elegáns bejáró, az üvegtetőjű, hatalmas üzleti terem, barna faburkolattal, a könyvelőség és az igazgatóság elegáns szobái mind azt igazolják, hogy itt rövid idő alatt nagyon szép munkát végeztek. Az átalakítást *Ritter Ignác* építész tervezte és végeztette, fényesen kihasználva a helyiségadta összes lehetőségeket, a bejárat *Weisz Ferenc* műasztalos ötletes munkája, a belső berendezések *Jancsó*-testvérek ismert műhelyében készültek, a festést *Kohn Sándor* szobafestő végezte izlésesen és kifogástalanul.

Igy ujjonnan kistafirozva, a forgalom kellős közepébe állítva indul neki a további munkának a „Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár”, hogy egy év óta megszerzett hatalmas lendületével mihamarabb a debreczeni pénzpiac legelsőrangú tényezői közé kerüljön.

— Belárónót keres a Magyar Távirati Iroda Kossuth-utca 53. szám.

Férfi-, fiu- és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolható

Gerő Ernőnél,

Debreczen, Piac-utca 69. szám alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.)

A cégre tessék ügyelni!

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.40.

Budapest, július 10.

Értéktőzsde. Hatalmas erejű szilárd ság jelentkezett a mai tőzsdén a forgalom kezdetén, úgy, hogy az árfolyamokat a paritásán is túlhatották. Később a nyereségbiztosító eladások révén kisebb árvesztések állottak elő. Az árvesztések egyrésze a legtöbb részvényről megtért. Árak:

Bankok: Ang.-Magy bank 760—800, Hazai 600—70, Magyar Hitel 2740—800, Jelzálog 250—60, Lszámitoló 800—60, Osztr. Hitel 515—25, Keresked. 8200—400, Magy.-olasz 315—20.

Takarékpénztárak: Bélyárosi 810, Általános 1400, Hazai 26500—6000.

Matlakok: Borsod-Miskolci 4950—5000, Concordia 3000—50, Budapesti 8000—500, Gizella 2450—550, Hungária 390—4000, Viktória 14600—800.

Bányák és téglyárak: Beocsini 12800—3300, Kohó 12000—3000, Drasche 7700—800, Magnesit 20000—1500, Ált. köszén 27300—30000, Salgó 14000—5000, Urikányi 14000—500.

Nyomdák: Athenaeum 3600—800.
Vasművek és gépgyárak: Kóburg 3250—450, Ganz-Dan. 11500—22000, Ganz-vill. 20000—1500, Láng 4100—600, Magy acél 3725—4000, Rima 4075—400, Schlick 1480—600, Wörner 815—90.

Külföldi vállalatok: Baróti 1125—75, Bóni 3800—900, Egyes. izzó 11500—2050, Textil 1150—225, Papir 2950—3100, Spódium 1950—2025, Flóra 5800—925, Fővárosi sör 3650—700, Karton 4475—600, Királysör 4600, Klotild 4400—750, Polgári sör 32500—200, Magyar Cukor 45500—9000, Lámpa 4900—5000, Ostermélő 1000—200, Gummi 4650—950, Szikra 2700—800, Stumer 22000—3500, Telefon 7700—8000.

Faipari vállalatok: Brassói 6800—Egyes. fa 335—45, Lignum (hitelfa) 3500—550, Magyar Erdő 790, Nasici 17800—9000, Lichtig 480—530, Orsz. fa 1285—370, Hafzai 2750—850.

Közlekedési vállalatok: Adria 15500 6400, Atlantika 2700—850, Közuti 1965—2040, Déliviaszt 3750—4000, Levante 16200—20000, Államvasut 17150—9500, Trósz 3400—800.

A **valutapiac**on óriási tételek cseréltek gazdát magasan a paritás fölött. Árak:

Valuták: Napoleon 5440—770, Dollár 1400—1532, Lengyel márka 23—25 és fél, Márka 257 és fél—264, Lira 6000—6500, Osztrák korona 565—580, Lei 800—825, Sokol 3140—3410, Dinár 1550—1690.

Devizák: London 1200—6550, Newyork 1475, Berlin 250—260, Milano 6100—500, Páris 11500—600, Prága 3150—3425, Zürich 28300 és fél 28500 és fél, Varsó 26—29.50, Bécs 575—585, Zágráb 385—410.

Az **értéktőzsde** irányzata csöndes: Papir 975, Nasici 18600, Telefon 7800—900, Izzó 11600, Államvasut 183000, Salgó 14500, Rima 3875, Ált. köszén 29150, Urikányi 14200. A **valutapiac** elcsendesedett. Érdekes a dollár nagy árhullámja. Dollár 1520—1430—1450—1460, márka 264, lei 803, szokol 3310 Bécs 580, Berlin 260, Prága 310, Zürich 285.

DOLLÁR és mindenféle idegen pénzt a legkedvezőbb áron vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközi **RANKAI** bankroda, Deácafa-tér 6. Telefon 209

Zürichi devizák:

Zürich július 10 (Zárlat.) Berlin 96, Hollandia 202.80, Newyork 522 és háromnegyed, London 2324, Páris 4065, Milano 2292 és fél, Prága 1110, Budapest 40, Zágráb 157 és fél, Varsó 10, Bécs 2 és egynegyed, osztrák bélyegzett.

Terménytőzsde.

A külföldi fizetési eszközök rendkívül szilárd sága következtében szintén igen szilárd volt a mai terménytőzsde és az összes árak több száz koronával emelkedtek métermázsánként. A kínálat csekély volta miatt a forgalom szűk keretek között mozgott. Az árjegyző bizottság a mai naptól kezdve a tavalyi takarmány és sörárpa jegyzését nem eszközözi, hanem elhelyezte az új takarmányárpa jegyzit. Rozsban az elmúlt napokhoz képest most valamivel élénkebb forgalom volt, noha így is mindössze 4 és fél vaggont kötöttek benne.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 5000—100, egyéb 4950—5050, rozs 8850—900, új takarmányárpa 4000—

4100, zab 5400—600, tengeri 4300—400, repce 11000—11500, korpa 2950—3000.

Előfordult kötések: Buza 50 mázsa 4850 ab állomás, 1 vagon 4950 ab állomás, 1 vagon 5000 ab állomás, 1 vagon 5100 ab Dunaföldvár, 2 vagon 4950, 15 vagon 4950 ab állomás, 1 vagon 4850 ab állomás, 6 vagon 5050 budapesti taritással, rozs 50 mázsa 3650 ab állomás, 1 vagon 3850 ab

Kőbánya, 2 vagon 3900 ab Kőbánya, 1 vagon 3850 ab állomás, új takarmányárpa 1 vagon 4000 ab állomás, 1 vagon 3950 ab nyírségi állomás, 1 vagon 4300 Budapestről, 1 vagon 4100 ab állomás, zab 1 vagon 5600 ab állomás, 1 vagon 5800 ab állomás, 1 vagon 5500 ab Budapest, 1 vagon 5400 ab állomás, tengeri 4 vagon 4300 ab nyírségi állomás, 1 vagon 4400 ab állomás.

Előre tudott a német trónörökös Rathenau meggyilkolásáról

Páris, július 10. A Chicago Tribünenak jelenti hágai tudósítói, hogy azok a tisztok, akiket a volt német trónörökös őrizetével bíztak meg, azt a meglágyulást tették, hogy Rathenau meggyilkolásakor a trónörökös felkészült, hogy Németországba visszatérjen. Előzőleg

gyakori érintkezés volt a volt trónörökös és atyja között, kik tudvalevőleg nem a legjobb viszonyban állnak egymással. Valószínű, hogy az összeesküvésről lehetett köztiük szó, amelynek eredményét június 29-ére várták.

Szepesi Ferenc bucsukiállítása

A kondás-festő új képtárata

Alig több egy événél, hogy Debreczen alvó művészi életét megbolygatta egy szerű kondás bebálgása a Hortobágyról Debreczenbe. Hóna alatt egy csomó rajzot festményt hozott, amit némelyek erőnyél, mások bűnül róttak föl. A szakadtakabátu, poros kanász nem tudott olyan csöndesen bejönni Debreczenbe, hogy egynehány ijedős „arrivé” bele ne remegjen.

De aztán a szenzáció-hírességet áhítozóknak Szepesi unikum-volta megszűnt, érdeklődésük leáldozott s számukra a kondás minden rajzával, festményével, érvényesülni akaró vergődésével együtt — elévült. Szepesi György elnémult, de nem pihent el az esnete. A kondás elhallgatott, de a művész azóta folyton beszél. Egyszer magának, mint a monomanikus. De a látszólagos csönd mögött nagy, beszédes munka kelt életre. Ennek az egy évi munkának eredményét mutatja be Szepesi György az Egyház-tér 7. sz. alatt rendezett új kiállításán.

A kiállítás még a múlt héten megnyit s e héten nyitva lesz. Itt a közönség, amely oly lelkesen támogatta tavaly Szepesi Györgyöt, meggyőződhet arról, hogy ez a Lyka Károlytól és Révész Imrétől is föltétlenül nagynak tartott tehetség csakugyan érdemes a pártolásra. Hiszen itt nem egy emberről, nem egy faragatlan, esetlen kondásról van szó, hanem a magyar művészetről, amelynek valutája — a zürichi katasztrófa ellenére is — még ma is jó, békebeli értékű Münchenben, a művészetek Mekkájában. Azt hisszük, hogy Szepesi érvényesülésének az Egyház-tér 7. szám alatti épület ép oly fontos mérföldköve, mint a tavalyi Kereskedelmi Csarnok. Mindenesetre érdemes Szepesi György útját szemmel kísérni, hogy ez a bucsukiállítása csak Debreczentől közeli viszontlátásig való bucsuzás legyen, ne pedig bucsuzás — a művészettől. (—)

HIREK

— **Szabadságon.** Dr Tóth Gyula rendőrkapitány, a debreczeni államrendőrség bünygyi osztályának vezetője négyhetes szabadságra ment. Távoléte alatt dr Papp Lajos rendőrfőkapitány helyettesíti a bünygyi osztály élén.

— **Elmaradt a tanácsülés.** A városi tanács szokásos hétfői tanácsülése elmaradt, mert a szombati közgyűlés miatt a városi tanács tagjai ma délelőtt Miskolczy Lajos főispán elnöklése alatt hitelesítő közgyűlést tartottak.

— **Személyi hír.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság budapesti igazgatósága Szilas Hugót, a debreczeni főügynökség tisztviselőjét cégjegyzővé kinevezte.

— **Új vasuti tarifaemelés.** Budapestről jelentik: A vasuti viteldíjaknak a miniszterelnök által a sajtóértékelésen beigért emelése tárgyában a kereskedelemügyi miniszteriumban kijelentették, hogy a megrágitott viteldíjak semmiesetre sem lépnek még augusztus elsején életbe. Az előkészítés folyamatban van és az új tarifák életbe léptetése legfőleg augusztus közepére, de inkább szeptember 1-re várható. A tarifadrágítás mértékére nézve titkolózás folyik és hivatalos helyen semmit sem közölnek egyelőre a nyilvánossággal. A kereskedelmi és ipari érdekeltség körében az a hír terjedt el, hogy ezuttal a viteldíjak 50 százalékos felemelésével kell majd számolni.

— **A cukor kiskereskedői árai** Az országos árvizsgáló bizottság közli, hogy július hó 11-től kezdve figyelemmel a cukor alapárának megváltoztatására, a cukorért a következő kiskereskedői árakat nem kifogásolja: Kristálycukor kgr.-ként 192 K, kockacukor kimérve kgr.-ként 206 K, kockacukor dobozban 204 K, lisztcukor dobozban 203 K, kimérve 204 K, süvegucukor dobozban 205 K, süvegucukor egész 202 K. Ezek az árak a forralmi adót is magában foglalják.

— **Nyilatkozat.** A Fehér Ujság debreczeni hetilap 1922 július 9-iki számában megjelent, személyemet támadó rágalmozó közlemény miatt a feljelentést ügyvédeim útján beadtam. Debreczenben, 1922 július 11. János Zoltán.

— **Leszakadt a villamos vezeték a Csapó-utca sarkán.** Ma reggel 8 órakor nagy ijedelem támadt a Piac- és Csapó-utca sarkán. A Csapó-utcából kijövő villamos villája ugyanis beleakadt a felső áramvezető drótba és a lezuhanó vezeték a villamos mögött áthaladó Nagy Károly nyomdai művezető hátát érintve a földre vágódott. A drótlezakadás így majdnem emberéletet követelt. Nagy csupán azért menekedett meg a biztos haláltól, mert a sustergeve lezuhanó drót posztóruhájával érintkezett, amely mint ismeretes, rossz vezető. A helyi vasut igazgatósága azonnal intézkedett, hogy a Csapó-utcai villamosforgalomban elzárják a villamosáramot. Az elszakadt vezeték csak jó félóra múlva sikerült ismét összekötni, addig a villamosközlekedés a Csapó-utcán szünetelt.

— **Egy furcsa hír.** Bécsi tudósítónk jelenti telefonon az alábbi esetet, amelyet különleges furcsaságai miatt közlünk.

Bécs, július 10. Berlinből jelentik: A Vorwärtsnek azt jelentik Budapestről, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete interveniált a német szocialistákknál Peyer képviselő útján annak érdekében, hogy a II. Internationale vesse latba minden befolyását, hogy Rathenau gyilkosai magyar védőket kapjanak. A Vorwärts tudósítójának tökéletes tájékozatlansága nyilvánvaló. Ehez a hírhez csakugyan nem kell kommentár.

— **Eljegyzés.** Özv. Weill Arthurné sz. Schirf Aranka urnő és Steier Jakab Nagyváradról folyó hó 9-én ünnepelték szűk családi körben eljegyzésüket. (Minden kiön értesítés helyett.)

— **Kifosztották Debreczeni Jenőt a vonaton.** Debreczeni Jenő, a Világítási Vállalat volt igazgatója szombaton reggel a gyorsvonattal Budapest felé igyekezett, 110,000 korona értékű részvényekkel tele utitaskáját az ülésen maga mellett helyezte el. Szolnokra érve, kiszállt a vonatból újságot vásárolni. Mire visszatért a kupéba, értékes börtöndiének hiút helyét találta. Debreczeni Jenő azonnal feljelentést tett ugy a szolnoki, mint a debreczeni államrendőrségen ismeretlen tettes ellen. A rendőrség mindkét helyen érvelés nyomozást indított a tolvaj kézrekerítésére.

— **Iparosok figyelmébe.** A kereskedelmi és iparkamara felhívja az iparosok figyelmét a Máv. közszállítási hirdeteményére. Valamennyi iparágat foglalkoztató feltári tárgyak elkészítésére hirdet a Máv. pályázatot. Ajánlati feltételek s a szükséges tárgyak jegyzéke megtekinthető dr Sallay Lajos Máv. titkár urnál, Üzletvezetőség II. emelet 35. sz. szoba. Kamara elnöksége.

— **Ügykorlott gyors- és gépjárót keresünk.** — Ajánlatot Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t.-hoz Piac-utca 34

KONGZ fest és tisztít mindennemű ruhát gyorsan és kifogástalanul DEBRECEN, PÉTERFIA 30., ARANY JANOS 10.

Ernyők

Női és férfi fehérneműek
Harisnyák és keztyűk
Kötött kabátok
és blousok

FRIEDMANN IGNÁC
ÉS FIAI női divatruházában
Piac-utca 65.
Turul cipőüzettel szemben.

Tüz az Első Debreczeni Bőrgyárban. Ma délután 1 órakor III. Veréb Lajos Homokkert Lónyai-utca 37. szám alatt levő bőrgyárának a tetőzete tüzet fogott. A percek alatt kivonuló tűzoltóság dr. Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok vezetésével rövid idő alatt lokalizálta az egy négyzetméternyi területen égő tüzet. Ezután a tűzoltóság bevonult, de alig szerelték le, amikor a gyár tulajdonosa jelentette, hogy a tető ismét kigyuladt. Ismét kivonult a tűzoltóság, azonban kiderült, hogy a második tüzelés csupán vakárma volt. A kár jelentéktelen.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének közleményei. A kedvezményes cipők újabb szállítmánya megérkezett azonban az átvétel és a raktározás miatt — a kiosztás néhány nap késedelmet szenved. — a kiosztás pontos határnapját annak idején ugyancsak hírlapilag közölni fogjuk. Vidékiek cipőiket saját elosztóhelyeiken fogják megkapni.

Árverések a városnál. E hó 14-én, pénteken délelőtt 9 órakor a Városháza kistanács-termében bérbeadásra árverés alá kerülnek a Fehér-éle gútni 172 holdas, a sámsoni határban levő ligeti 435 holdas földbirtok és Ludas-csárda 40 hold földdel és a Salétrom-laktanya melletti 4 holdnyi legelő terület.

Jobb iparvállalat 100,000-120,000 koronával társat keres. Tőke biztosítva. Cim a kiadóban.

Használt bútor, konyha és hálószoba berendezések, elköltözés következtében eladók. — Vár-utca 7. sz.

Sodrony ágybetétet békebeli legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia 19.

Tartós és modern cégtáblákat készít szolid árakban Buray Imre címestő, Darabos-utca 43.

Kalapok, sapkák, uri divat árak, legjobb választék Frank Imrénél, Piac 43.

Bőröndök, utazási cikkek jutányos árban Feuerman bőrröndösnél, Piac-u. 44. szerezhető be.

Aranyért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk. Welsz Mihály és Társa, ékszerészek, Püspöki-palota.

Harisnyákat, kötött blousokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet Piac-u. 18.

Szalmakalap, panama ing, divat nyakkendő megérkezett Werner Sándor, Piac 51.

Eladó egy igen szép kidolgozású hálószoba, József kir. herceg-u. 38. sz. a.

Tűkőrgyártás, üvegesítés, kirakatok tükrözése. Szikovichs üveg műipari vállalata. Szív-utca 15. Telefon 366.

Fagyialt, jegeskávés és friss sütemények állandóan kaphatók Körös cukrászdájában, Csapó-utca 20.

Puoh kerékpárok, gummik, alkatrészek érkeztek Molnár Testvérekhez, a Nagytemplomnál. Telefon 7-27.

Royal-kávéház terraszán ma és mindennap délután 5-7-ig, este 9-től záróráig Serafini fővárosi szalonzenekar Jazz Band játszik.

Impregnált- és gummiköpeny-különlégek nagy választékban érkeztek. Kirakat megtekintését kéri Linoleum Aruház, Ferenc József-ut 58.

A legújabb lakásrendelet, melyet a nemzetgyűlés által kiküldött bizottság letárgyalta, még aznap megjelenik dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarországi és jegyzeteivel előlva a Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. — Előjegyzések már most elfogadottak.

Legolcsóbb árak
FELDHAIM ES WEISZ
Piac-utca 73. sz.

SZÍNHÁZ.

Színházi iroda hírei:

Kedden Az ezüst pilléren lép fel utoljára Vendrey Ferenc. Az igazgatóság modot akar nyuitani, hogy a tisztviselők is élvezhessék a kiváló művész játékát s ep ezért ma tisztviselő estét tart a szokott kedvezményes áron.

Ma a Csokonai-színházban tisztviselő-est.

Ma utoljára: Dráma a Wall-Streeten, vagy a bosszu démona. Egy szerencsétlen házasság története 5 felvonásban. Megelőzi Fatty, mint bákirály, elsőrangú amerikai burleszk. A földarab a legszebb Goldwin-film, valódi remeke az amerikai filmgyártásnak. A főváros felkapott mozidarabja. — Vig-színház-mozgó.

A három testőr a Vig-színház-mozgóban. Ki ne ismerné Dumas Sándor világhírű nagy regényét, a Három testőrt, amelyben a XIII. Lajos francia király udvarában lefolyt eseményeket örökíti meg páratlan képzelő tehetséggel és ragyogó tollal a franciák legnagyobb regényírója. A romantika, amely e lovagkört oly bájosá teszi, tarkítva van az udvari élet cselszövevényével. A híres Pathé-cég eddigi legjobb filmalkotása a Három testőr. Az előadók a Comédie Française legjobb művészei Simon Girard, De Max, Desjardius, Pierette Mand, Clanda Merelle, Jeanne Desclos és mások, akik művészetük legjavát adják e darabban. A művelt világot már bejárta e film, mindenütt a legnagyobb sikert váltva ki. A lovagias multnak egy élethű képe a Három testőr. Az I. rész szerdán és csütörtökön, július 12., 13., a II. rész péntek és szombaton kerül szín-

re. Kérjük a közönséget, hogy jegyeiket elővétel után szíveskedjék biztosítani. Rendes hely-árak, kedvezmények érvényben. Jegyelővétel a pénztári órák alatt. Az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek.

Sándor Mátyás, Jules Verne regényének III. és IV. része ma utoljára az Apollóban. Előadások fél 7 és 9 órakor.

Az őszi idényre már gyapju öltöny és télikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Dozsonél
Piac-utca 67. sz.

SPORT.

A DKASE kikapott

Két kerület aggódo szeme figyelt vasárnap Diósgyőrré. Itt küzdött az északi és keleti bajnoksapat és a keleti kerületet most is utóérté végezete: exponense, a DKASE, vereséggel volt kénytelen hazatérni. Maga a mérkőzés zés az élvezetesebbek közé tartozott. Az első félidőben a DVTK döntő fölénytel játszik, a DKASE majdnem a egész félidőben kapujához van szegezve, de a közvetlen védelme részen van. Az első félidő hatalmas irama fel őri a DVTK támadósor erejét s a második félidőben a DKASE lendületbe jövő csapata kerül frontba, de minden hiába, Iváncsics bíró egymásután 17 erőteljes DKASE támadást akaszt meg offside címén. Már ugy látszik, mintha a kétszer 45 perces küzdelmet meghosszabbítás követi, azonban a 42. percben Csapkay tippikus les-gólt lö.

A DKASE csapatában Petrucz emberfeletti végezt. Fried II. a szokott biztos volt, de partnere Baik sem maradt mögötte. A halvesorban Sipos centerhalf játéka a kényesebbeket is kielégítette, míg a csatársor szokatlannul gyenge volt, egyedül Mertin mozgott otthonosan.

A DVTK-ban Postemer, Chwojka Müller és Presowszky tünnek ki, Ibo és Csapkay a második félidőt sérülten asszisztáltak végig. Iváncsics bíró elfogultat bíraskodott.

A DVSC jubiléris ünnepe. Kül-sőségeken szép, belsőleg értékes erkölcsi sikerrel zárult a DVSC két napos jubiléris ünnepe. Az ünnepe sportbeli részében mindkét napon értékes eredményeket produkáltak a versenyzők. A szombat délutáni birkozó versenyen, mely a késő esti órákban végződött, meglepetésszerűen kikapott a penelysúlyú Aron (MTK) Molnártól (Törökves) a következő fordulóban pedig az Európa-bajnok Marton (MTK) esett öntusba Toldival szemben. Ennek köszönheti második helyét, Verebélyi (Szolnoki Máv) után. Az atlétikai verseny egy két értékesebb és országosan respetábilis eredményt hozott. Juhász (MTK) 11.2 mp.-es 10 méteres, Kurucz (MTK) 50.6 mp.-es 400 m-es futása (Országos rekord 50 mp., tartják: Mezey, Déván, Krepuska, Kurucz) európai viszonylatban is számottevő de jó eredménynek mondható Csibay (MTK) 3000-es és Fonyó (MTK) 800-as ideje. A távolugrásban 5 vidéki atléta ugrotta felül joval a 6 métert, míg Hadházy frissen ugrotta a 337 cm magasságot ruddal. Szépen futott a DTE 4x100 méteres stíftája, 48 mp-el új kerületi rekordot állitva fel. — A futballmérkőzés is meghozta a maga élvezetét. A jó technikájú Törökves ellen lelkes DVSC játszott és 3:1-es vereségük nem szégyenletes.

A Szegedi AK 5:1 arányban győzte le a Pestszentlőrinczi AC csapatát, így a „legjobb vidéki csapat” címért folyó döntőben a SZAK és a DVTK csapatai küzdenek.

NyTVE MKASE 2:1 (2:1) Biró Szabó Kálmán. Az elbizakodott miskolci csapat megérdemelt vereséget szenvedett a szeszélyes NyTVE csapatától.

Svédország—Magyarország 1:1 (0:1) A magyar csapat nagy technikai fölénytel játszott A svéd gólt Fogel II. juttatta a magyar hálóba az öngólt csak a második félidőben sikerül Hír-zernek egalizálnia.

DMTK BSUE 4:1 (1:1). A mérkőzés az első félidőben egyenlő erők küzdelmét mutatta, a II. félidőben a BUSE visszaesett és a DMTK könnyen érte el góljait. A gólokat Asztalos, Rottmann és Mertin (2) rúgták. A BUSE nem teljesítette kifogástalanul a vendéglátó szerepét. Az ilyen fogadtatás megfontolásra készíti a debreceni egyesületeket, hogy kimenjenek e mérkőzni a közeli vidékre.

Felhívom a DKASE uszószakosztályának a következő tagjait: Zinger Árpád, Kehak Pál, Weichinger Béla, Nuszbaum Dezső, Hausner Károly, Kostya Sándor, Vértssy Ferenc, Rosenberg László urakat, hogy szerdán és szombaton délután 3 órakor a strandfürdőn tartandó tréningen fel-tétlenül jelenjenek meg. Hivert J., tré-ner.

Árverési hirdetés

Különféle gyógynövények 110,000 K, illetve 50,000 K ki-küldési ár mellett dr Lintner Sándor kir. közjegyző közben-jöttével folyó hó 17-én nyilvános árverésen eladatnak. Kez-det jelzett napon d. u. 3 órakor Debreczenben, Péterfia-u. 83. alatt. Közlelbbi feltételek nevez-zett kir. közjegyzőnél megtud-latók.

Hereshedők figyelmebe!
"KORVIN"
vegyészeti gyár
gyártmányainak gyári árakata
BERGER BENŐ
Meszena-u. 1. Telefon 398.
Gépolaj, gépszir (tovolta), tro-tenta, kekviz, indigóoldat, polu-tura, aprelura, cipőfehérítő, cipőkrémviasz, cipészenta stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

STELLA sütőpor
vanillin cukor
pudding por
salicyl

Gyár: Budapest, VII., Rottenbiller-utca 40.
Lésva—Phenix mosópor vezérképviselete.

BRÓDI MIKLÓS
ÉKSZERÉSZ MŰTERME
VÁGI ISTVÁN művezető.
Megnyilik július hó közepén
Piac-utca 73. szám alatt.

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65

Süteményeket a Hatvan-utca 55. szám alatt meg-nyit süteőben elfogadek naponta d. e. 8, 11 és d. u. 3 órakor. Kész házi kenyér is kapható. Kéri a pártfogást Schwartz Izidor sütőmester

Menekült órák
szakszerűen,
meglepő
olcsón
vállal
javításokat.
Rákóczi-u. 36. sz.

Megnyílt új üzlet! ... Weiszhaus Dezső és Társa ...
Piac-u. 9. sz. a. Közellátási épületben.
Ahol francia zefírek, festő kélmék, delinek, barisnyák legelőszőbb árban beszerezhetők
..... Kérem a cégre ügyelni!

ANTILOP
és glassé bőrök kalap és ruha díszítésére minden színben kapható
Schön Sándornál Keztyű-, kötőszel-, és orvosi műszer-tára
PIAC-UTCA 14. SZÁM ALATT. CSAPÓ-UTCA SAROK.

LOSONCZI ARTHUR
saját készítményű munkásruha kereskedése
Széchenyi-u. 30.
Kaloosa-bajjal egyenkendőgyárak egyedüli képviselője.

Gazdák figyelmébe!
A hírneves „**Simmering**“ két vsu kézi motoros eke igen csekély benzinfogyasztással minden talajt szánt! Minden gépet hajt! Csépel és vontat!
Kerületi képviselőlet Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Bereg megyék részére:
Rahmer Sándornál
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43
Telefon 962. Telefon 962.
Több gépüzemben megtekinthető körzetben! Kérjen ajánlatot!

Mézet olajos magvakat, olajat, kölest és mindennemű mezőgazdasági terményeket
legelőnyösebben vásárol
— minden mennyiségben
GOLDSTEIN NÁNDOR
termény-, olaj és gyarmatárú nagykereskedő Debreczen,
Arany János-u. 2. Telefon 10 07.

KÜRTI CIPŐKRÉM
37. évszázadi békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyedüri áruság **FLEISCHER MÓR.**
Központi iroda Debreczen, Hatvan-u. 38

A legújabb lakásrendelet
mihelyt a nemzetgyűlés által kiküldött bizottság letárgyalta,
még aznap megjelenik
dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarozatával és jegyzetivel ellátva a Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — Előjegyzések már most elfogadtatnak. —

Ismét kapható
Bécsi kreolin
gyógykezeléshez
kg. 140 korona.

Bécsi kreolin
desinficiáláshoz
kg. 120 korona.
Dr. Rex Chemiai Gyár és Gyógypáru nagykereskedés
Debreczen, Városház-épület.

A legtokéletesebb gyors- és rendez **fényképek**
készülnek **TAKÁCS** műtermében, Nagyterdó, Műterem állandóan nyitva!

Svájoi keres megvételre nagy bélyeggyűjteményeket
valamint egyes ritka bélyegeket a legnyolcsőbb áron, minden kívánt valuta ellenében. Számításos arany értékben történik, ennél fogva a fizetendő árak felülmúlják a világszerte paritását. Rövid itt tartózkodásom alatt kérem azonnali részletes ajánlatokat, érmejelöléssel. **SEKULA EUGEN**, Siótok postecerente címre

Kérlapot ajánl azonnali szállításra, garantált 99 százalékos szillemi kénből minden mennyiségben, legelőszőbb napi áron: **SCHULTHEISS ERNŐ** kémsipgyára, Budapest VI. ker., Ó-utca 16. szám. Telefon 48-89.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja közzelap 10 máig 15 korona, másokba továbbá az 100 kor. Váltó- és kasszópapokra 10 eszög 20 koronára, minden továbbá az 2 koronára. — Vastag betűköl szedett szavak kétszeresen számítottak.

Vétel.
Veszek fehérenmüeket, selyme- ket, paplakokat, garnitúrákat, szényegeket, bu- tort. Kaiser, Piac-u. 7.

Aranyat, hamisítogakat, briliánsokat a legnyolcsőbb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67
Fischer-utca, épület.

Eladás.
Eladó ruhaszekrények, komót, ebédlőasztal, — divány, hencser, hintaszék, elő- szobafal, fésűkötőtűkör asztalkával, ágyak, író- asztal stb. Széchenyi- utca 8.

Háló, ebédlők és többféle bu- torok legelőszőbban be- szerezhetők Piac 37. — (Kistemplombazár) Feny- vesnél.

Aranyvas kapható a kiadóhivatalban

Háló, ebédlők, diványok leg- előszőbban beszerezhetők Piac utca 83., az udvarban

Eladó egy teljes hálószoba be- rendezés és egy vas ágy. Homok-utca 3. szám. Sütőde.

Száraz tűzifa felaprítva és hasáb állapotban, — hazaszállítva megrendelhető. — Cserép és tegla nagyban és kicsinyben. Cementlapok. Fabehozatali és Ke- reskedelmi R.-T. telepén Pesti u. 2. sz. Telefon 13-95

Eladó szép boltberendezés ol- csón, Fő utca 20, do- bánytözsde.

Újból kapható legjobb **RAPIDOL** a világon Magyar Rapidol, Budapest VII. Telefon: József 139-33. Helyben képviselve: Grünber- ger József cég által, Piac-u. 58.

Eladó egy igen szép kidolgozású **használt hálószoba** József kir. herceg-utca 38. sz. alatt

Korai rózsaburgonyát, circa egy vaggent monostori gazdaságból eladok. dr. Hegedűs Béla ügyvéd, Debreczen, Csapó-u. 26.

20% olcsóbban mint bárhol! Hálók, ebédlők, uri szobák, — konyhaberendezések. — plüsch diványok, hen- cserék, műasztalok ál- tal stilszerűen elkészítve, bizárolag — Lefkovits butoráruházában besze- rezhetők, Simoaff-utca 6. sz. — Cégre, címre ügyelni!

Kereslet.
Egy jó házból való nő, aki pólvás gyermekkel tud bántani és egy, aki főzős- hez ért. azonnali belé- nére felvételik, Dégen- feld tér 7. alatt.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zá- logcédlulát vesz legma- gasabb napi áron Steiner Mihály. Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongora- hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidít-ését elvállalja Linka, Bethlen 27.

Selyem harisnyák sarkalását, — talpalását, fejelését is el- fogadja a Paszomány- gyár, Piac 32.

Gärtner zongorahangoló Széchenyi-utca 15.

Gyakorlott gyors- és géprónót keresünk. Ajánlatok He- gedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t.-hoz, — Piac utca 34. adandók be

Vegyes.
Jókarban levő teljes fűszerberen- dezés eladó. Szilágyi Kál- mán kereskedőnél, — Tiszalók.

Villamos motort és készüléket javít **Kovács Lajos** Kossuth-u. 29. Telefon 11-70.

Hencserék, diványok, matraccok ké- szen kaphatók Debre- czenszky kárpitosnál, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését, — átdolgozását szakszerűen, olcsón ké- szíti.

Villamos berendezéseket legol- csóbban készíti Weisz villanyszerelési vállalat, Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Szatmári asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rá- kóczi 11.

Rustyák Béla kárpitos és díszítő el- vállal minden e szak- mába vágó munkát — olcsó árak mellett. Rá- kóczi-utca 1.

Rőfösárut kereskedőknek olcsón elad **Teichmann Béla** kézműáru nagykeres- kedő Debreczen, Piac- utca 83. szám.

Villanymotorokat vesznek, eladok, cserélek, javítok, újra tekereselek és beállítok. Földvári Debreceni Első Elektro- technikai Gyár, Széche- nyi-utca 55. Telefon 168.

ELTÖRT géprészeket, önt- vényeket — és lé- meket legszaksze- rűbben és legol- csóbban hegeszt **Hunyadi László** autogénhegesztő és gépjavitó műhelye Csapó-utca 86. sz. Faragó-utca 1. sz. Törött szalmazó és törekázó tengelyek hegesztése jótállással.

Gyermekkocsik teljes átjavítását, fénye- zését, kerekekre gummi- huzást vállal Riesz Hen- rik kocsigyár.

Vangor Antal épület- és butorasztalos **Csapó-utca 9.** Szép világos festett hálószobabutor eladó.

Felülőség mellett valóai fehér, ke- mény és fénves galléro- kat, ingeket 3 nap alatt mosunk, vasalunk jata- nyosan. Csapó-u 11., — gőzmosóda.

Dollárt, Leit, Sokolt arany és ezüst érmeket a leg- jobban vált be: **KACANDER bankiroda** Hunyadi u. 12. Telefon 754.